

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods;

beslutade den 19 maj 2015.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreskriver¹ följande med stöd av 16 § förordningen (2006:311)² om transport av farligt gods.

Inledande bestämmelser

1 § Den vars verksamhet omfattar transporter av farligt gods ska, enligt 11 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods, utse en eller flera säkerhetsrådgivare. Detsamma gäller den som till någon annan lämnar farligt gods för transport.

Säkerhetsrådgivaren ska under verksamhetsledningens ansvar verka för att skador i samband med transporterna förebyggs.

I denna författning finns ytterligare bestämmelser om säkerhetsrådgivare och om undantag från kravet på att ha en säkerhetsrådgivare.

Definitioner

2 § De termer och begrepp som används i lagen (2006:263) om transport av farligt gods har samma betydelse i denna författning.

ADR-S Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2015:1) om transport av farligt gods på väg och i terräng eller annan författning som ersatt MSBFS 2015:1.

RID-S Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2015:2) om transport av farligt gods på järnväg eller annan författning som ersatt MSBFS 2015:2.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar (EGT L 260, 30.9.2008, s. 13-59, Celex 32008L0068), senast ändrat genom Kommissionens direktiv 2010/61/EU av den 2 september 2010.

² Förordningen senast ändrad 2015:9.

<i>IMDG-koden</i>	Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:106) om transport till sjöss av förpackat farligt gods eller annan författning som ersatt TSFS 2013:106.
<i>ICAO-TI</i>	ICAO Doc. 9284-AN/905 Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air.
<i>LFS 2007:23</i>	Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:23) om medförande av farligt gods eller annan författning som ersatt LFS 2007:23.
<i>LFS 2007:49</i>	Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2007:49) om kommersiellt bruksflyg med helikopter eller annan författning som ersatt LFS 2007:49.

Undantag

3 § Undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare, enligt 11 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods, gäller för den som

1. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods, enligt bestämmelserna om undantag i avsnitt 1.1.3 eller 1.7.1.4 i bilaga A till ADR-S respektive i bilaga 1 till RID-S,
2. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods, när det farliga godset utgörs av sådana ämnen eller föremål för vilka det uttryckligen nämns i Tabell A, kapitel 3.2 i bilaga A till ADR-S respektive i bilaga 1 till RID-S, att de inte omfattas av bestämmelserna,
3. lämnar avfall för inrikes transport under förutsättning att avfallet kommer från den egna verksamheten, att avfallet definieras som farligt avfall enligt 3 § avfallsförordningen (2011:927), att avfallet är inplacerat i förpackningsgrupp III i del 2 i ADR-S eller RID-S och att hanteringen av avfallet inte utgör verksamhetens huvud- eller biverksamhet,
4. vid enstaka tillfällen lämnar farligt gods för transport eller vid enstaka tillfällen transporterar farligt gods, lokalt i anknytning till arbetsområden där anläggnings-, byggnads-, industri-, jordbruks- eller skogsarbete utförs enligt bestämmelserna i avsnitt 13.2.2 i bilaga S till ADR-S,
5. transporterar farligt gods med traktor, terrängvagn eller motorredskap till arbetsområden där anläggnings-, byggnads-, industri-, jordbruks- eller skogsarbete utförs enligt bestämmelserna i kapitel 13.2 i bilaga S till ADR-S,
6. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods, när det farliga godset utgörs av tömda, ej rengjorda, uttjänta förpackningar enligt bestämmelserna i kapitel 16.0 i bilaga S till ADR-S eller RID-S,

7. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods, enligt bestämmelserna om undantag i IMDG-koden i
 - avsnitt 1.1.1.7,
 - avsnitt 1.1.1.9,
 - avsnitt 1.5.1.4,
 - särbestämmelserna i kapitel 3.3,
 - kapitel 3.4 eller
 - kapitel 3.5,
8. vid enstaka tillfällen lämnar farligt gods för sjötransport eller vid enstaka tillfällen transporterar farligt gods till sjöss, under förutsättning att risken är liten för sådana skador som avses i 2 § första stycket lagen (2006:263) om transport av farligt gods,
9. transporterar sådant farligt gods i sjöfart som är avsett för fartygets drift eller för arbetet ombord,
10. transporterar farligt gods i sjöfart med fritidsfartyg eller som privatperson, under förutsättning att godset är avsett för privat bruk och förpackat i den detaljhandelsförpackning som är avsedd för den aktuella produkten,
11. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods, enligt bestämmelserna om undantag i ICAO-TI i
 - del 1, kapitel 1.1.5,
 - del 1, kapitel 2.2 – 2.6,
 - del 1, kapitel 6.1.4,
 - särbestämmelserna i del 3, eller
 - sektion II i förpackningsinstruktionerna 965-970 i del 4,
12. transporterar farligt gods som tas ombord av passagerare eller besättning enligt bestämmelserna om undantag i del 8 i ICAO-TI,
13. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods enligt undantaget i 12 § LFS 2007:23,
14. lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods enligt undantagen i 4 kap 22-34 §§ LFS 2007:49, eller
15. vid enstaka tillfällen lämnar farligt gods för transport eller vid enstaka tillfällen transporterar farligt gods i luftfart för eget bruk och utan ersättning.

Undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare gäller för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket och Kustbevakningen när de lämnar farligt gods för transport eller transporterar farligt gods enligt bestämmelserna i kapitel 18.1 i bilaga S till ADR-S.

Undantag från kravet på att ha säkerhetsrådgivare gäller för Polismyndigheten och kontrollorgan för fordon när dess personal utför flygande inspektion respektive kontroll av fordon enligt kapitel 18.2 första stycket i bilaga S till ADR-S. Detsamma gäller för Polismyndigheten och

Kustbevakningen när dess personal förflyttar fordon enligt kapitel 18.2 andra stycket i bilaga S till ADR-S.

Säkerhetsrådgivarens uppgifter

4 § Säkerhetsrådgivaren ska

1. se till att bestämmelserna i lagen om transport av farligt gods och bestämmelser som meddelats med stöd av denna lag följs,
2. ge råd till verksamheten om tillämpningen av de bestämmelser som avses i 1., och
3. upprätta en årsrapport till verksamhetsledningen om verksamheten avseende transport av farligt gods.

Årsrapporten enligt första stycket ska arkiveras i fem år och på begäran uppvisas för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

5 § Säkerhetsrådgivaren ska se till att det finns anpassade metoder och rutiner bland annat för att

1. identifiera farligt gods som lämnas för transport eller transporteras,
2. följa de särskilda krav som gäller för transportmedel och utrustning för transport av farligt gods, när sådana ska anskaffas,
3. kontrollera utrustning som används för transport, lastning eller lossning av farligt gods,
4. säkerställa att berörda arbetstagare genomgår anpassad utbildning och att denna dokumenteras,
5. kunna agera snabbt och effektivt vid eventuella olyckor eller tillbud under transport, lastning eller lossning av farligt gods,
6. undersöka och om det krävs upprätta rapporter över olyckor, tillbud eller allvarliga regelöverträdelser under transport, lastning eller lossning av farligt gods,
7. förhindra upprepning av olyckor, tillbud eller allvarliga regelöverträdelser,
8. ta hänsyn till lagar, förordningar och särskilda krav för transport av farligt gods vid val av underleverantörer eller annan tredje part,
9. säkerställa att den personal som utför lastning, lossning eller transport av farligt gods har de arbetsbeskrivningar och instruktioner som behövs,
10. öka medvetenheten om farorna vid transport, lastning eller lossning av farligt gods,
11. säkerställa att de handlingar och den säkerhetsutrustning som ska medföras, finns i transportmedlet och motsvarar gällande bestämmelser,
12. säkerställa att bestämmelserna om lastning och lossning följs, och
13. säkerställa att det vid landtransport av farligt gods finns en skyddsplan enligt delavsnitt 1.10.3.2 i ADR-S och RID-S.

6 § Säkerhetsrådgivaren ska ansvara för att en rapport lämnas till verksamhetsledningen om en olycka har inträffat där det farliga godset har medfört skada på liv, hälsa, miljö eller egendom. Även allvarliga tillbud till sådana olyckor ska rapporteras.

Examination

7 § Säkerhetsrådgivaren ska ha kunskap om reglerna för, och riskerna med, transport av farligt gods samt om säkerhetsrådgivarens uppgifter.

Dessa kunskaper prövas vid en examination som genomförs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Examinationen består av ett skriftligt prov anpassat till det eller de transportslag som säkerhetsrådgivaren ska ansvara för enligt bilaga 1.

Intyg

8 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utfärdar intyg för säkerhetsrådgivare efter godkänd examination enligt 7 §. Intyget gäller i fem år och ska till sitt innehåll motsvara förlagan i bilaga 2.

Giltighetstiden för intyget kan förlängas med fem år i taget från utgångsdatum, under förutsättning att innehavaren har genomgått och godkänts vid förnyad examination enligt 7 §. Examinationen kan genomföras upp till tolv månader före utgången av intygets giltighetstid.

Meddelande om utsedd säkerhetsrådgivare

9 § Den som ska ha säkerhetsrådgivare ska omgående meddela till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vem eller vilka personer som har utsetts. Meddelande om utsedd säkerhetsrådgivare ska göras på det sätt som myndigheten anvisar.

Undantag i enskilda fall

10 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får, undantagsvis och förutsatt att säkerheten inte äventyras, vid tydligt definierade och tidsbegränsade transporter som utförs i Sverige, utfärda individuella tillstånd för att medge undantag från tillämpningen av denna författning.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2015. Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2006:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods ska samtidigt upphöra att gälla.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

NILS SVARTZ

Brita Skärdin
(Avd. för risk- och sårbarhetsreducerande arbete)

Prov för säkerhetsrådgivare

Provet enligt 7 § ska minst omfatta följande ämnesområden.

Ämnesområde	Land	Sjö	Luft
Risker med transport av farligt gods			
– olycksorsaker	X	X	X
– konsekvenser av en olycka	X	X	X
Klassificering av farligt gods			
– metoder för klassificering av lösningar och blandningar	X	X	X
– struktur hos ämnesförteckningen, klasser av farligt gods och klassificeringskriterier	X	X	X
– egenskaper hos transporterade farliga ämnen och föremål, fysikaliska och kemiska samt toxikologiska egenskaper	X	X	X
Allmänna bestämmelser för			
– förpackningar	X	X	X
– tankar och tankcontainrar (slag, kodning, märkning, tillverkning, första och återkommande kontroll)	X	X	
Bestämmelser om			
– märkning och etikettering av förpackningar	X	X	X
– applicering av storetiketter	X	X	
– märkning med orangefärgade skyltar	X	X	
Uppgifter i godsdeklaration	X	X	X
Försändningssätt och försändningsvillkor (komplett last, transport i bulk, transport i IBC-behållare, transport i containrar, transport i fasta eller avmonterbara tankar)	X	X	X
Transport av passagerare	X		X
Förbud och försiktighetsåtgärder vid samlastning	X	X	X
Separation av gods	X	X	X

Ämnesområde	Land	Sjö	Luft
Begränsning av transporterad mängd och undantagna mängder	X	X	X
Säkring av last	X	X	X
Åtgärder vid lastning och lossning			
– fyllnadsgrad	X	X	
– rengöring respektive avgasning före lastning och efter lossning	X	X	
Utbildning av personal och fordonsbesättning	X	X	X
Handlingar som ska medföras			
– transporthandling/godsdeklaration	X	X	X
– skriftliga instruktioner	X		
– fordonscertifikat	X		
– förarintyg	X		
– övriga handlingar	X	X	X
Säkerhetsinstruktioner; tillämpning av instruktioner och användning av personlig skyddsutrustning	X	X	X
Övervakningskrav (parkering)	X		
Trafikregler och trafikrestriktioner	X		X
Utsläpp av miljöskadliga ämnen vid drift eller olycksfall	X	X	X
Bestämmelser för transportutrustning	X		

Förlaga för intyg

Intyg för säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods

Nationalitetsbeteckning för utfärdande stat:

Personnummer/Intygsnummer:

Födelsedatum:

Födelseort:

Förnamn:

Efternamn:

Nationalitet:

Innehavarens namnteckning:

Gäller till och med...(datum) för verksamheter som transporterar eller lämnar farligt gods för transport:

på väg

på järnväg

till sjöss

i luft

Utfärdat av:

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

651 81 Karlstad

0771 - 240 240

Datum:

Namnteckning: